

Győri Ítéltábla

Pf.II.20.142/2020/11/I.

A Győri Ítéltábla a Dr. Bihari Krisztina ügyvéd (Helység4, .) által képviselt **Felperes1** (Helység2, .) I. r és **Felperes2** (Helység2, .) II. r. felpereseknek a Szabó Ügyvédi Iroda (Helység3, ; ügyintéző) által képviselt **Zrt1.** (Helység1,.) alperes ellen szerződés érvénytelenségéből eredő igény iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2020. szeptember 9. napján kelt 15.P.20.320/2019/21. sz. alatti ítélete ellen a felperesek által 22. sorszám alatt előterjesztett, Pf.6. sz. alatt kiegészített fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a felperesek által külön felhívás alapján az állam javára megtérítendő feljegyzett kereseti illeték mértéke 298.800,- (Kettőszázkilencvennyolcezer – nyolcszáz) Ft.

Egyetemlegesen kötelezi az ítéltábla a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 150.000,- (Egyszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Egyetemlegesen kötelezi a bíróság a felpereseket, hogy fizessenek meg az illetékügyben eljáró adóhatóság külön felhívása alapján az állam javára 398.400,- (Háromszázkilencvennyolcezer – négyszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított releváns tényállás szerint az I.- II. r. felperesek lakásvásárlási kölcsön iránti kérelmüket **2008. szeptember 12-én** nyújtották be az alpereshez.

Ekkor a felperesek tájékoztatást kaptak a deviza alapú kölcsön lényegéről, s az alperes egy **kockázatfeltárási nyilatkozatot** is megismertetett felperesekkel, mely szerint ez **a konstrukció kamat- és árfolyamkockázattal jár.** A bank a forintban igényelt kölcsönt a szerződéskötéskor aktuális árfolyamon számolja át deviza összegre, és devizában fog tartozni az adós a bank felé. A devizában meghatározott törlesztés forintban kifejezett összegét az

aktuális deviza/Ft **árfolyam** határozza meg, amely **szinte állandóan változik kisebb-nagyobb mértékben**, s ennek megfelelően változik a tartozás és a részletek forint összege. Az adósnak figyelemmel kell lennie arra is, a futamidő alatt **mind a deviza-, mind a forintkamatok változhatnak**, a devizakamatok emelkedése miatt a forint- és devizakamatok közötti különbség csökkenhet, így a deviza alapú hitel kevésbé lehet vonzó konstrukció. A szerződés szerinti kamatperiódus alatt ugyanazon részletet kell fizetni, annak leteltét követően - a hiteldíj és a devizaárfolyam változása miatt - változhat a törlesztő részlet. A kamatperiódus alatt keletkezett árfolyamváltozás összege a havi esedékességkor a fennálló tőketartozásba kerül elszámolásra.

A tájékoztató **konkrét példákon** keresztül is bemutatta, hogy ha az árfolyam változik, az hogyan hat ki a kölcsön és a törlesztő részlet összegére. **Táblázatos formában** is szemléltette a törlesztő részlet változását forint, svájci frank és euró alapú kölcsönök esetén, azt alapul véve, ha a 1 %-os kamatemelkedés és forint árfolyamának 20%-os gyengülése következik be. **Grafikonon** mutatta be az elmúlt hónapok deviza árfolyamainak változását azzal a figyelmeztetéssel, hogy az adatokból a jövőre vonatkoztatva nem vonhatók le következtetések.

Az I.- II. r. felperesek, mint adósok és zálogkötelezettek, valamint alperes, mint kölcsönt nyújtó és zálogjogosult között, **2008. december 9-én** svájci frankban nyilvántartott, ingatlan fedezettel biztosított, magánokiratba foglalt **lakásvásárlási kölcsönszerződés** jött létre, mely alapján alperes 378 hónapos futamidővel - 73.707,84 CHF és 164,84.- forintos árfolyam mellett - 12.150.000.- forintos kölcsönt nyújtott felperesek részére évi 4,99 %-os ügyleti kamat mellett.

A THM szerződéskötéskor 7,79 % volt, s a szerződés II. pontja tételesen tartalmazza a THM számítása során figyelembe nem vett díjakat és költségeket. A szerződés III. pontja rendelkezett a hiteldíj tartalmáról, esedékességéről, változtatásának módjáról, a III.2. pont a teljes hiteldíjmutató részét képező ügyleti kamat alperes általi egyoldalú módosításának a lehetőségét, a módosításra okot adó körülményeket szabályozza. A III.4. pont szerint az adósok által havonta fizetendő kezelési költség mértéke a szerződés megkötésekor 0%, volt, de ezt kamatperiódusonként a bank jogosult volt egyoldalúan módosítani. Alperes a kölcsönszerződés mellékletét képező Kondíciós Lista szerint, az első hat hónapos kamatperiódusra -kedvezményként - 0%-os kezelési költséget számolt fel, amit a második periódustól havi 0,1%-ra (évi 1,2%) változtatott. A szerződés V. - a kölcsön törlesztésének feltételeiről rendelkező - fejezete 4. pontja szerint az alperes a törlesztő részlet és a kezelési költség összegét a részlet esedékességekor, de az esedékesség napját kettő banki munkanappal megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyamon számítja át svájci frankra, mely összeget a folyósítási értesítőből ismerhetik meg adósok.

A VIII. 6. pontja tartalmazta a kockázatfeltáró nyilatkozatot, mely szerint adósok igazolják, hogy a tájékoztatást megkapták, tisztában vannak azzal, hogy az árfolyam változása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti, s az esetleges árfolyamvesztésüket is kalkulálva képesek eleget tenni fizetési kötelezettségüknek.

Peres felek a kölcsön visszafizetésének biztosítására ugyanezen a napon önálló zálogjogot alapító szerződést is kötöttek, melyben felperesek vállalták, hogy a 73.708 CHF kölcsön és annak 4,99%-os ügyleti kamata, esetleges késedelmi kamata és egyéb költségek erejéig zálogjogot és elidegenítési és terhelési tilalmat jegyezzenek be a fedezetként felajánlott ingatlanra. Felperesek közjegyző előtt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot is tettek a kölcsön visszafizetésére.

Alperes a 2014. évi XL. törvény (DH2 tv.) szerinti elszámolását, valamint a 2014. évi LXXVII. törvény szerinti forint elszámolását 2015 májusában küldte meg felpereseknek, **az elszámolás felülvizsgálatnak minősül.** Felperesek fizetési kötelezettségüknek az árfolyamváltozás miatt megnövekedett részletek miatt csak részben tudtak eleget tenni, ezért alperes 2015. október 29-én a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, amit 2018. október 11-én - közjegyzői okiratba foglaltan megismételt - meghatározva az akkor fennálló, lejárt tartozás összegét is. Felperesek a felmondás óta is teljesíték befizetéseket a kölcsöntartozásra.

* * *

A felperesek keresetükben eredetileg - a kölcsönszerződés (teljes) érvénytelensége jogkövetkezményeként – a szerződés érvényessé nyilvánítását kérték annak alapul vételével, hogy **tartozásuk** az alperes által a DH2 törvény szerinti elszámolásában közölt **17.278.166,-Ft helyett 12.298.166,-Ft összegben áll fenn.**

Utóbb a szerződés érvényessé nyilvánítását - a Kúria Devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási gyakorlatát vizsgáló Konzultációs Testülete 2019. július 19-ei állásfoglalásában foglalt II. számú módszer alapján – elsődlegesen a kölcsön folyósításakor alkalmazott árfolyamhoz képest 20%-kal magasabb fixált árfolyam alkalmazásával, másodlagosan az árfolyamkockázatból fakadó terhek alperesre terhesebb 20-80%-os arányú megosztásával kérték, anélkül azonban, hogy összecszerűen határozott keresetet előterjesztettek volna. Arra hivatkoztak, hogy nem képesek kimunkálni összecszerű igényüket, a számítás elvégzése az alperes feladata, de az alperes kalkulációját nem képesek ellenőrizni, így e tárgyban igazságügyi könyvszakértő kirendelését kérték. (P.20.320/2019/12.,17. és 20.sz. irat)

Kérték a per tárgyalásának felfüggesztését az EUB előtt C-609/19. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejeződéséig. Arra hivatkoztak, hogy, ha ez a kedvezőbb számukra, úgy az EUB döntésének függvényében – a kereset módosításával és egy másik elszámolás mellett - az eredeti állapot helyreállítására is sor kerülhet.

Az érvénytelenség okaként arra hivatkoztak, hogy a kölcsönszerződés II./A./1. és II./A./3. pontja – mely szerint a kölcsön összege 73.707,84 CHF , illetve 12.150.000,-Ft - az 1996. évi XCII. törvény – a továbbiakban: **rHpt. – 213.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző,** mert a szerződés nem tartalmazza kiszámítható módon annak tárgyát, a folyósított forintösszeg vételi árfolyamon átszámolva nem a szerződés szerinti 73.707,84 CHF-nak, csupán 71.698,33 CHF-nak felel meg. A kölcsön valós összege a szerződés alapján nem számítható ki, nem állapítható meg, hogy mekkora összegű devizának megfelelő összeget és annak járulékait kell visszafizetniük.

A rHpt. 213.§ (1) bekezdés b) pontjába ütközik a szerződés II./B. pontja 15. bekezdése (a THM mértéke). A szerződés nem tünteti fel a teljes hiteldíjmutatót alkotó díjakat és költségeket, nem állapítható meg, hogy a 4,99%-os szerződéskötés kori éves kamatot meghaladóan mi alapján kalkulált az alperes 7,79%-os THM-et. Az alperes az árfolyamrést, a pénzváltási tevékenység díját számolhatta el a terhükre, ennek mértéke azonban a mutatóból nem derül ki.

A szerződés a rHpt. 213.§ (1) bekezdés d) pontjába ütköző, nem tartalmazza azon feltételek, illetve körülmények részletes meghatározását melyek esetében a hiteldíj megváltoztatható. **A szerződés alperes általi egyoldalú módosítására vonatkozó III.2. és III. 4. pontja a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet** – a továbbiakban Kormányrendelet -1.§ (1) bekezdés a) pontja 2.§ d), f) és h) pontjai alapján tisztességtelen. A szerződésben az alperesnek tételesen is fel kellett volna tüntetnie, milyen feltételek (körülmények) bekövetkezte esetén jogosult egyoldalúan megváltoztatni az ügyleti kamat és kezelési költség mértékét. Tisztességtelen a kezelési költség felszámítására és devizaárfolyamon történő számítására vonatkozó rendelkezés is.

A szerződés VIII.6. pontja árfolyamkockázatot rájuk telepítő rendelkezése is tisztességtelen, nem felel meg a rHpt. szerződéskötés kori 203.§ (4)-(6) bekezdésében és a 2/2014. PJE 1. pontjában foglaltaknak, mert abból nem állapítható meg, hogy **az árfolyamkockázat korlát nélküli és az kizárólag őket terheli.** Az „ügylet esetleges kockázataival”, valamint a „terheit egyaránt növelheti és csökkentheti” szövegezés **nem világos, nem érhető.** Az alperes semmilyen tájékoztatást nem nyújtott az árfolyamváltozás várható alakulásáról, annak maximális mértékéről, így a kockázat rájuk telepítése tisztességtelen. A szerződésből nem volt számukra érhető, hogy a diagramokban ábrázolttól eltérő mértékű olyan árfolyam különbözet változás is prognosztizálható, mely őket terheli.

A VIII.6. pont nem felel meg az **EUB C/51-2017 ítélet 74. pontjában** foglaltaknak (nem tartalmazza a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását), a **75. pontban** foglaltaknak (hogy gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat a szerződés teljesítése a forint leértékelődése esetén), a **76. pontban** foglaltaknak (a szerződés megkötése előtt kellő időben kell a tájékoztatást nyújtani). Az utóbbi okból fennálló tisztességtelenséget is hivatalból kell vizsgálni a nemzeti bírónak. Az alperes nem csatolt olyan kockázatfeltáró nyilatkozatot, melyet igazolhatóan korábban átadott, s melyet hazavihettek volna áttanulmányozása érdekében. A szerződés nem felel meg a fenti EUB ítélet **78. pontjában** foglaltaknak sem (mely szerint alaki, nyelvtani és a konkrét tartalom vonatkozásában is érthető tájékoztatás szükséges, melyből az átlagos fogyasztó értékelni tudja a feltétel pénzügyi kötelezettségére gyakorolt – esetleg jelentős – gazdasági következményeit is).

Keresetüket 2019. február 25. napján előterjesztett beadványukban módosították, és **kérték a 11048/Ü/1131/2018. számú közjegyzői okiratba foglalt szerződést felmondó nyilatkozat érvénytelenségének, másodlagosan hatálytalanságának megállapítását.** Az elsőfokú bíróság 15.P.20.455/2018/11. szám alatti végzésével a szerződés felmondásával kapcsolatos keresetváltoztatást elutasította, erre figyelemmel a felperesek végül a szerződés felmondásával kapcsolatos keresetváltoztatás kapcsán előadottakat az érvénytelenségi keresetük jogi indokolása körében kérték értékelni, utalva arra, hogy a felmondás az

elszámolást is érinti. (P.20.320/2019/ 20.sz. jkv.) A kezelési költség tisztességtelensége tárgyában előterjesztett keretüket az EUB 621/2017. sz. ítéletének meghozatalát követően nem tartották fenn (P.20.320/2019/4. szám alatti beadvány 3. pont).

* * *

Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jelzáloghitel igénylő lap alapján is megállapítható, hogy a felperesek pontosan tisztában voltak azzal, hogy a bank forintot folyósít, de a kölcsön összege CHF-ben kerül meghatározásra. Eljárása megfelelt a 6/2013. PJE határozatban -és a rHpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak. A szerződés tárgya kellően meghatározott, abban nem két különböző kölcsönösszeg szerepel, csupán a szerződéskötés kori - a szerződésben fel is tüntetett - átváltási árfolyam (164,84 Ft/CHF) alapján kiszámított 12.150.000,-Ft forint tőkeösszeget és a deviza tőkeösszeget (77.707,84 CHF) tüntette fel.

A szerződés megfelel a rHpt. 213.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak is, feltünteti a THM mértékét, a figyelembe nem vett költségeket és a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves százalékban kifejezett értékét. A THM számításának módja különbözik a felperesek által alkalmazott egyszerű matematikai összeadástól.

DH1 és DH2 törvények alapján az árfolyamrésre vonatkozó rendelkezések helyébe lépő MNB devizaárfolyam alkalmazása nem eredményezi a szerződés érvénytelenségét. Az egyoldalú szerződésmódosítással kapcsolatos kérdéseket a DH1 és DH2 törvények rendezték, az érvénytelenségi okot a jogalkotó kiküszöbölte.

Az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatása megfelel a rHpt. 203.§-ában a 6/2013. és 2/2014. számú PJE határozatban foglaltaknak. A tájékoztatás megtörténtét a felperesek a szerződés VIII.6. pontjában elismerték. A „Tájékoztató a Bank devizaalapú lakossági hiteleinek árfolyam- és egyéb kockázatairól” címet viselő külön okiratban is tájékoztatta a felpereseket, ennek megtörténtét a felperesek aláírásukkal igazolták. Az árfolyamkockázatot a rPtk. 231.§ (1) és (2) bekezdése alapján is az adósnak kellene viselni. A tájékoztatásnak nem kellett felölelnie a változás mértékére, várható irányára, valószínűségére vonatkozó becslést.

* * *

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította, s egyetemlegesen kötelezte a felpereseket az alperes javára 381.000,-Ft perköltség az állam javára 737.900,-Ft feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

Az EUB előtti eljárás tárgya szempontjából releváns (az eredeti állapot helyreállítására irányuló) kereseti kérelem hiányában nem találta alaposnak a felperesek által a **per tárgyalásának felfüggesztése iránt előterjesztett kérelmet**. Rámutatott, hogy a felperesek az eredeti állapot helyreállítására irányuló összecszerűen is kidolgozott keresetet nem terjesztettek elő oly módon, hogy kimunkálták volna, hogy az érvénytelenség e jogkövetkezménye mennyiben kedvezőbb a számukra, mint a hatályossá vagy érvényessé nyilvánítás.

A kölcsönszerződést nem találta a rHpt.213.§ (1) bekezdése a), b), d) pontjába ütközőnek.

A szerződés tárgya mind a kölcsönszerződésben, mind az egyoldalú kötelezettségvállalásban - a szerződéskötés idején alkalmazott árfolyam megjelölése mellett - kirovó és lerovó pénznemben egyaránt meghatározott volt, így megfelelt a 6/2013. PJE határozatban foglaltaknak. A THM százalékos mértéke a 41/1997. (III.5.) Kormányrendeletben foglaltak szerint került meghatározásra, nem írja elő jogszabály a pénzintézet számára, hogy meg kell jelölni a THM összeállításánál azt is, hogy mely költségelemet milyen mértékben vesz az alperes figyelembe, miből tevődik össze az ügyleti kamaton felüli költséghányad. A szerződés II. pontja tételesen is meghatározta azt, hogy mely szolgáltatások ellenértékét nem öleli fel a THM. A rHpt. 213.§ (1) bekezdés d) pontjára történő hivatkozás vonatkozásában rámutatott, hogy a DH1 törvény már megállapította a sérelmezett rendelkezések tisztességtelenek, meghatározta annak jogkövetkezményét, a felek közötti elszámolás ennek megfelelően alakult, így ez utóbb már nem kifogásolható.

A szerződés árfolyamkockázatot a felperesekre telepítő rendelkezés tisztességtelensége kapcsán rámutatott, hogy a Kúria iránymutatásai szerint a szerződés megkötésekor fennálló körülmények, feltételek vizsgálándók, az ezt követő változások (az árfolyam emelkedése) nem vehető figyelembe. Jogszabály nem zárta ki az (akár korlátlan mértékű) árfolyamkockázat adósra telepítését, csak a konstrukció tisztességtelensége vizsgálható, s az is csak akkor, ha az általánosan tájékozott észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó – a továbbiakban átlagos fogyasztó – számára a tájékoztatás tartalma nem volt világos, nem volt érthető.

Álláspontja szerint **a kölcsönszerződés VIII.6. pontja és a külön kockázatfeltáró nyilatkozat együttesen megfelelt a rHpt. szerződéskötéskor hatályos 203.§-ában foglaltaknak**. Az alperes a kockázatfeltáró nyilatkozatban részletesen tájékoztatta a felpereseket a kockázat lényegéről, az árfolyam változásának módjáról, a változás lehetséges hatásairól. Elmagyarázta, hogy az árfolyam és a devizakamatok változása a törlesztőrészlet összegére miként hat ki, mely változás szinte állandó, tehát a futamidő alatt valós annak bekövetkezése. Konkrét árfolyamok és kamatszint meghatározott százalékos változását alapul véve, számszaki példával is illusztrálva magyarázta el a törlesztőrészletek változásának mértékét. Tájékoztatást adott a korábbi időszak árfolyamairól is azzal, hogy ezekből az adatokból a jövőre vonatkozóan nem lehet következtetéseket levonni.

Az írásban adott tájékoztatás mellett értékelte a perben meghallgatott **három tanú vallomását**, mely egybehangzó volt a tekintetben, hogy szóban is tájékoztatták a felpereseket az árfolyamkockázat lényegéről, elmagyarázták az írásbeli tájékoztató tartalmát, kockázat

mibenlétét, valós veszélyét, azt, hogy nincs az árfolyamemelkedésnek felső határa és hogy a kockázatot az ügyfélnek kell viselni, ugyanakkor az árfolyam jövőbeni alakulásáról nem adtak információt.

Az **EUB C-51/17.** számú ítéletében foglalt szempontoknak is megfelelt a tájékoztatás. A C-227/18. számú döntés értelmében megfelelő azon szerződési rendelkezés is, mely anélkül terheli a fogyasztóra az árfolyamkockázatot, hogy nem figyelmezteti kifejezetten arra, hogy annak nincs felső határa, ha a tájékoztatásból a fogyasztó értékelni tudja az árfolyamkockázat pénzügyi kötelezettségére gyakorolt akár jelentős gazdasági következményeit. A C-186/16. és a C-51/17. számú ítélet egyaránt megállapította, hogy a világos és érthető megfogalmazás követelményének megfelel a tájékoztatás, ha a szerződés az árfolyamkockázatot úgy szabályozza, hogy az átlagfogyasztó nem csak azt képes felmérni, hogy az árfolyam emelkedhet és csökkenhet, hanem értékelni tudja ennek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetleg jelentős hatását is.

Az árfolyamkockázati tájékoztatónak nemcsak **alaki, nyelvtani** szempontból, hanem a **konkrét tartalmat** érintően is érthetőnek kell lennie a leendő gazdasági-pénzügyi hatásait illetően, mely követelmény a perbeli esetben teljesült. Ezen túl a fogyasztónak kell tudnia felmérni, hogy teljesítőképessége egy jelentős mértékű árfolyamváltozás esetén meddig terjed, milyen mértékű kockázatot tud vállalni. Az a tény, hogy később a peres felek várakozásait jóval meghaladó mértékű árfolyamváltozás következett be, nem vizsgálható az érvénytelenség körében.

Kiemelte, hogy az alperes **a szerződés megkötése előtt közel három hónappal tájékoztatta** külön okiratban a felpereseket, ezzel a jogszabályi előíráson túlmenően is eleget tett tájékoztatási és együttműködési kötelezettségének. A 6/2013. PJE határozatra utalva rámutatott, hogy az a fogyasztó terhére esik, ha nem olvassa el figyelmesen a tájékoztatót, ha számára nem egyértelmű a szöveg, úgy tisztázása iránt nem tesz fel kérdéseket.

Rámutatott, hogy miután a fentiek alapján a szerződés érvénytelenségét nem tudta megállapítani, a felmondás megalapozatlanságát nem kellett vizsgálnia.

Az elszámolásban szereplő összegben megjelölt pertárgyérték (12.298.166,-Ft) alapulvételével a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján határozott az elsőfokú perköltség és a feljegyzett kereseti illeték tárgyában.

* * *

Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és a kölcsönszerződés, valamint az alperesi felmondás érvénytelenségének – közbenső ítélettel történő - megállapítása, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése iránt a felperesek terjesztettek elő fellebbezést. Összegszerűség megjelölése nélkül a Kúria devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási gyakorlatát vizsgáló Konzultációs Testülete 2019.06.19-én elfogadott állásfoglalása szerinti II. sz. megoldás alkalmazását kérték. (22.sz alatti fellebbezés és annak Pf. 11.sz alatti pontosítása)

A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság ítélete másodfokú felülbírálatra alkalmatlan, mert az elsőfokú bíróság a szerződés érvénytelensége hiányában is köteles lett volna a felmondás érvénytelenségére alapított kereset elbírálására, mulasztása **sérti a rPp. 213.§-ában foglaltakat** (az ítélet teljességének elvét). A másodfokú bíróság ítéletének indokolása nem pótolhatja az elsőfokú döntés hiányát, mert a csak a másodfokú ítéletben megjelenő indokolás nem teszi kétfokúvá az eljárást. (Kúria Pfv.I.21.609/2018/4.)

Sérti az elsőfokú ítélet a Pp. 164.§-ában foglaltakat is, mert a felperesek tényállításainak valóságtartalmát eleve megkérdőjelezte. A Ptk. 321.§-a értelmében a felmondásnak a szerződésen kell alapulnia, azonban a felmondás okát elmulasztotta közölni az alperes (a felmondásból nem állapítható meg, hogy milyen lejárt tartozás miatt került felmondásra a kölcsönszerződés, így a felmondási ok nem is kontrollálható), emiatt a felmondás jogszabály megkerülésére irányul, s rPtk. 200.§ (2) bekezdése alapján érvénytelen. Ha mégis érvényes a felmondás, úgy hatálytalan, mert a rPtk. 302.§ b) pontjában foglaltakat nem tartalmazza, s mivel az őt terhelő nyilatkozatok megtételével az alperes késedelembe esett, így a rPtk. 303.§ (3) bekezdése alapján a jogosulti késedelem a felperesek egyidejű kötelezett kösedelemét kizárta.

A felek közokiratba foglalták a felmondás okait, de az azt felsoroló 10. pont tisztességtelen - az 2/2012. (XII.10.) PK vélemény 6a. és f. pontjai, a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1.§ a) pontja, 2.§ d) pontja a rPtk. 209.§ (1) és (4) bekezdése és 525.§ (1) bekezdés e) pontjába ütközése miatt-, a rPtk. 525. § (1) bekezdése pedig nem jogosította a szerződés felmondására az alperest. Nem állapítható meg, hogy a közjegyzői okirat 10. pontjában felsorolt kilenc felmondási ok közül melyikre alapította az alperes a felmondást. Ha a törlesztőrészlet megfizetésének elmaradására, úgy a felmondási okok felsorolásának első pontja tisztességtelen - a Ptk. 525.§ (1) bekezdés e) pontjának megkerülésére irányul -, mert bármely kisösszegű tartozás elmaradása nem tekintendő súlyos szerződésszegésnek. (EUB C/537-12 és EUB C/116-13 egyesített ügyek)

Az elsődleges fellebbezési kérelem kapcsán arra hivatkoztak, hogy a kölcsönszerződés VIII.6. pontja és a külön íven szerkesztett kockázatfeltáró nyilatkozat érvénytelenségét meg kellett volna az elsőfokú bíróságnak állapítani, döntését az uniós jog elsőbbsége és az EUB ítéleteinek kötelező normatív ereje figyelembevételével kellett volna meghoznia. Figyelman kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy a tájékoztatás kapcsán nem a bíró stilisztikai értelmezése az irányadó, hanem a fogyasztóé. A diagrammokról és a tájékoztatásból azt a következtetést szűrhetette le a fogyasztó, hogy a kockázat korlátozott.

Megismételték korábbi érvelésüket arra vonatkozóan, hogy a szerződés megkötése előtt **kellő időben** és elvitelre kellett volna a szerződést és a kockázatfeltáró nyilatkozatot a fogyasztó részére átadni, ennek hiányában nem volt lehetőségük a kockázatok alapos értékelésére. A tisztességtelenség elbírálása során pedig az EUB gyakorlata értelmében nem a nemzeti bíró nyelvtani és szövegértése irányadó, hanem a kockázatfeltáró nyilatkozat írásban rögzített tartalmának fogyasztói értelmezése és az releváns, hogy a szerződés aláírásakor mi hangzott el.

A perbeli nyilatkozat nem felel meg az EUB C-38/2017 (helyesen C-51/2017) ítélete 74., 75., 76. és 78. pontjában foglaltaknak, mert nem tartalmazza a forint súlyos leértékelődésének, a külföldi kamatláb emelkedésének törlesztőrészletekre gyakorolt hatását, nem állapítható meg a tájékoztatásból, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, azaz a hitel futamideje alatt bármikor bekövetkezhet, s nem figyelmeztet arra, hogy a szerződés teljesítése gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat az adósok számára, így nem tudták megfelelően értékelni a forint leértékelődésének gazdasági következményeit. Nem megfelelő a tájékoztatás, ha a fogyasztónak kell több rendelkezés együttes értelmezésével a tájékoztatás tartalmát kikövetkeztetni.

Az EUB előtt C- 932/2019. számon kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásra figyelemmel **megismételték - a Pp.155/A.§ (2) bekezdése alapján - az eljárás felfüggesztése iránt előterjesztett kérelmüket.** Arra hivatkoztak, hogy jelen perre a döntés kihathat, mert amennyiben az EUB döntésére figyelemmel lehetővé válik az eredeti állapot helyreállítása, akkor kiesik az árfolyamkockázat viselésének kérdése is.

* * *

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek másodfokú költségeiben történő marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy **megfelelő tartalommal és kellő időben tájékoztatta** a felpereseket az árfolyamkockázatról, melyet igazol az árfolyamkockázati tájékoztató és a perben meghallgatott tanúk vallomása. A tájékoztatás a hiteligénnyel egyszerre, a kölcsön aláírását hónapokkal megelőzően megtörtént. Az árfolyamkockázati tájékoztató tartalmát a korábban már csatolt ítéletek szerint a Kúria is megfelelőnek tartotta.

A felmondás érvénytelenségének megállapítása körében előterjesztett **keresetmódosítás a Pp. 146/A.§-ába ütköző volt**, s ahhoz nem járult hozzá. A felperes a 20. sorszám alatti jegyzőkönyvben maga is akként nyilatkozott, hogy a felmondásra kizárólag eredeti keresete jogi indokolása körében hivatkozik. Emiatt alaptalan a fellebbezés azon hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság nem bírálta el a felmondással összefüggő felperesi keresetet.

A felperesek eljárás felfüggesztése iránti kérelme megalapozatlan, az kizárólag a per elhúzását célozza, az általa hivatkozott előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések a 93/2013/EK irányelv, a Római Szerződés, az Európai Unió Alapjogi Chartája értelmezésére irányulnak. A felperesek által hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárás nem minősül a per előkérdésének, a felperesek semmivel sem igazolták és nem vezették le, hogy - a 3/2005. (XI.14.) PK-KK közös véleményben írtaknak megfelelően - a jelen perben fennálló tényekkel azonos tényekre alapítottan kezdeményeztek előzetes döntéshozatali eljárást. A jelen perben a bíróságnak olyan jogkérdésekben kell állást foglalnia, melyre vonatkozóan az irányadó jogszabályi rendelkezések, a Kúriai jogegységi határozatai és a kialakult bírói gyakorlat a megfelelő iránymutatást ad. A C-932/19. számú előzetes döntéshozatali eljárással érintett kérdéseket az EUB a DH törvények kapcsán már vizsgálta a C-118/17-es ügyben,

szükségtelen egy azonos kérdéskörben (csak némileg másképp megfogalmazott kérdés miatt) az eljárás felfüggesztése.

* * *

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki:

A felperesek a per tárgyát képező hitel igénylő lapját megbízottjuk, a Helység1 Kft.1 Kft. útján terjesztették elő svájci frank pénznemben meghatározott, de forintban folyósítandó és törlesztendő hitelre vonatkozóan. Az ezzel egyidejűleg (2008. szeptember 12. napján kelt) **„Tájékoztató a Bank devizaalapú lakossági hiteleinek árfolyam és egyéb kockázatairól”** című alperesi tájékoztató tartalmának tudomásulvételét a felperesek aláírásukkal igazolták.

A fenti tájékoztató kitért arra, hogy a jelenlegi kamatviszonyok között a svájci frank, euró, illetve japán jen devizanemben fennálló tartozás után fizetendő **hiteldíj** (kamat- és kezelési költség) **mértéke lényegesen alacsonyabb** a forintban felvett kölcsönök után fizetendő hiteldíjnál, így azután jelentősen kevesebb kamatot kell fizetni, mint egy hasonló forintban fennálló tartozás után. Annak kapcsán, hogy **milyen kockázattal jár** a devizaalapú kölcsön, a tájékoztató abból indult ki, hogy **amennyiben az adósnak forintban képződik a jövedelme**, úgy a devizában fennálló tartozás törlesztéséhez a forint jövedelméből kell gondoskodnia, amihez forintot kell a kölcsön devizanemére átváltania. **Meghatározta a tájékoztató az árfolyamkockázat mibenlétét és annak viselőjét is** („Az árfolyam a devizapiaci körülmények változása miatt szinte állandóan változik: hol kisebb, hol nagyobb mértékben; egy devizaegységért hol több, hol kevesebb forintot kell fizetni. Ezért a bankkal szemben devizában fennálló tartozásának, illetve a devizában meghatározott törlesztésének forintra átszámolt összege az árfolyam változásával együtt módosul. Ez az árfolyamváltozás az ő számára kockázatot jelent, hiszen ezeket az ingadozásokat nem lehet előre kiszámítani, ezt a kockázat nevezik árfolyamkockázatnak. Devizaalapú kölcsön felvétele esetén az árfolyamkockázatot ön viseli.”)

* * *

A felperesek fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást - a fenti kiegészítéssel - helyesen állapította meg, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés hiányában az ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, s - mivel az elsőfokú bíróság döntése érdemben is helyes – a megváltoztatására sem látott lehetőséget. Az ítéltábla a rPp.155/A.§ (2) bekezdése alapján megismételt eljárás felfüggesztése iránt előterjesztett kérelem, s az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítése kapcsán - a fellebbezésben foglaltakra is reagálva – az alábbiakra kíván rámutatni:

I.

A per tárgyalásának felfüggesztése:

A felperesek elbírálandó (hatályosan előterjesztett, összegében is határozott) keresete nem az eredeti állapot helyreállítását, hanem a szerződés érvényessé nyilvánítását célozta, így a jogvita az EUB előtt C-932/2019. számon kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásra eredményére tekintet nélkül elbírálandó volt.

Az eredeti állapot helyreállítására irányuló kereset előterjesztése, illetve - ennek hiányában - legalább ezen érvénytelenségi jogkövetkezmény – más érvénytelenségi jogkövetkezményhez képest - a fogyasztóra nézve kedvezőbb eredményének számszaki levezetése hiányában (azaz pusztán elvi alapon) nem találta az ítéltábla sem teljesíthetőnek a felperesek fenti kérelmét.

Az ítéltábla a C- 932/2019. számú ügyben előterjesztett előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem nem annyira az uniós jog értelmezésére, mint inkább annak megállapítására irányul, hogy a nemzeti jog kollízióban áll-e a közösségi jog alapelveivel. Utóbbi kérdésben pedig nincs helye előzetes döntéshozatalnak. (EBH2016.M1; EBH2005.1320)

Emellett a felvetett kérdést más ügyben – az egyes érvénytelenségi jogkövetkezmények alkalmazási feltételeire is kitérve – már vizsgálta az EUB a C-26/13., C-118/7., illetve C-483/16. sz. ítéleteiben, meghatározva azokat a szempontokat is, amelynek teljesülése esetén a nemzeti jog (DH törvények szerinti) szabályozása a kívánt egyensúlyi helyzetet megteremti. Emiatt – az eltérő szabályozású lengyel jogon alapuló EUB C-260/18. sz. ítéletben foglaltak ellenére – az az ítéltábla jelen tanácsának álláspontja az, hogy az uniós jog további értelmezésére nincs szükség. Az érvénytelenség fennállta esetén, az érvénytelenség jogkövetkezménye kapcsán érvényesülő szempontok és az EUB ítéleteiben kifejtettek értékelése és jelen jogvitára adaptálása már a nemzeti bíróság feladata.

II.

Az ítélet teljessége:

Minden alap nélkül hivatkoztak fellebbezésükben a felperesek arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a rPp. 213.§ (1) bekezdése szerinti elv – az ítélet teljessége – megsértése miatt másodfokú felülbírálatra nem alkalmas.

A kölcsönszerződés alperes általi felmondásának érvénytelensége másodsorban hatálytalansága iránt előterjesztett felperesi keresetmódosítást az elsőfokú bíróság 2019. április 1. napján kelt P.20.455/2018/11. számú végzésével - a rPp. 146/A.§ (2)-(4) bekezdésében foglalt kivételek fennállta hiányában - elutasította. Bár utóbb tett olyan nyilatkozatot a felperes, mely szerint a fenti keresetváltoztatást mégis érvényesíteni kívánja, a per tárgyalásának berekesztését megelőzően, a 2020. augusztus 26 napján megtartott tárgyaláson már akként nyilatkozott, hogy a felmondással kapcsolatban a keresetét nem másodlagos keresetként érvényesíti – tekintettel arra, hogy a korábban a bíróság jogerősen

keresetváltoztatásnak minősítve elutasította azt – hanem **kizárólag a jogi indokolás körében hivatkozik erre**, egyúttal utalt arra, hogy a felmondás az elszámolást is érinti.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróságot nem terhelte olyan további kötelezettség, hogy a felmondással kapcsolatos felperesi hivatkozások tárgyában akár a rPp. 146/A.§ (6) bekezdése szerinti újabb végzéssel, akár - a keresetváltoztatás feltételei fennállta esetén - ítélettel határozzon. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a P.20.455/2018/11. számú, a rPp. 146/A.§ (6) bekezdése szerinti -a keresetváltoztatást elutasító - végzésre figyelemmel az azonos tartalommal megismételt keresetváltoztatás vonatkozásában, még az utolsó tárgyaláson tett felperesi nyilatkozat hiányában sem terhelte volna az elsőfokú bíróságot kötelezettség arra vonatkozóan, hogy arról akár végzéssel vagy ítéletében rendelkezzen.

III.

A szerződés érvénytelensége:

A felperesek fellebbezésükben már kizárólag az őket az árfolyamkockázat viselésére kötelező rendelkezés tisztességtelenségével kapcsolatos érveiket fejtették ki, ezért az ítéltábla is csak erre tér ki részletesen. Az ezt meghaladóan per tárgyává tett érvénytelenségi okok vonatkozásában az elsőfokú bíróság által kifejtetteket az ítéltábla mindenben osztja, az elsőfokú ítélet indokolásának megismétlését szükségtelennek tartja.

Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy a kölcsönszerződés VIII/6. pontjában, a külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltak, illetve a szóban nyújtott tájékoztatás tartalmának együttes értékelésével kell abban a kérdésben állást foglalni, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjén keresztül a felperesek számára a konkrét ügylethez kapcsolódó árfolyamkockázat mibenléte, annak fizetési kötelezettségeikre gyakorolt hatása és az, hogy a kockázatviselésnek nincs felső határa, felismerhető volt-e. (2/2014. PJE határozat; EUB C-186/16. sz. ítélet)

Az ítéltábla mindenben egyetért az elsőfokú bíróság ítéletében ennek kapcsán kifejtettekkel. A konkrét esetben az alperesi tájékoztatás kapcsán a felperes által felvetett hiányosságok nem voltak megállapíthatóak, így a keresettel támadott, a korlátlan árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés tisztességtelensége, s erre alapítottna a szerződés érvénytelensége sem volt megállapítható. Erre tekintettel az elsőfokú bíróságnak nem kellett ítélete indokolásában foglalkozni a csupán az érvénytelenségi kereset jogi indokolásának megalapozásához – szükségtelenül – a felmondás érvénytelensége (hatálytalansága) kapcsán előadottakkal. A felmondás hiányosságai – utólagos körülményként – a szerződés érvénytelenségét nem alapozhatják meg.

A felperesek az árfolyamkockázat mibenlétével, annak kizárólag általuk történő viselésével és gazdasági következményeivel nem a kölcsönszerződés aláírása pillanatában szembesültek. Saját előadásuk szerint megbízottjuk (a hitelközvetítő) választotta ki az alperes termékét, mint a felpereseknek leginkább megfelelőt. Az alperes az őt – ettől függetlenül – terhelő

tájékoztatási kötelezettségének **kellő időben** (hónapokkal a szerződés aláírása előtt), **figyelemfelhívó jelleggel és megfelelő tartalommal és részletezettséggel** tett eleget.

Az árfolyamkockázat a devizalapú hitel esetén a kirovó és a lerovó pénznem eltérésének szükségképpen következménye (6/2013 PJE határozat III/2./a pont; EUB C-51/17. számú ítélet) A kölcsönszerződés támadott VIII.6. pontja - a rPtk. szerződéskötéskor hatályos 209.§ (4) bekezdése szerinti- főszolgáltatást megállapító kikötés. Azt a megszorítást ugyan csak 2009. május 22. napjától tartalmazza a rPtk., hogy a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötés tisztességtelensége is vizsgálható, ha az nem világos és érthető, azonban a 93/13/EGK irányelv rendelkezéseiből következően a korábbi jogszabályi szövegezés mellett is ekként volt értendő a jogszabály tartalma.

Az alperes által nyújtott tájékoztatás - az EUB gyakorlatában felállított szempontrendszer szerinti - **alaki, nyelvtani és tartalmi követelményeknek megfelelő**, azaz világos és érthető volt, így a kikötés tisztességtelensége nem állapítható meg. (EUB C-26/13. számú ítélet, EUB C-51/17. számú ítélet) E döntéseiben az EUB az alaki és nyelvtani érthetőség teljesülése mellett, ahhoz, hogy a fogyasztó megalapozott döntést hozhasson, megkövetelte olyan egyértelmű és érthető szempontok megfogalmazását, melyekből a fogyasztó előre láthatja az árfolyamkockázat reá telepítésének gazdasági következményeit is.

E követelmények a konkrét esetben teljesültek. A tájékoztatás megfelelő volt **alaki szempontból**, annak szerkezete áttekinthető, tagoltan és alcímekkel is ellátottan mutatta be az árfolyamkockázat mibenlétét, annak a fogyasztó által történő viselését. Szerkezetileg ugyancsak elkülönített, szövegezés magyarázattal (példákon keresztül) is bemutatta az árfolyamkockázat működési mechanizmusát. A nyelvtani szempontból elvárt érthetősége követelménye is teljesült. A fentiek szerint tipizált fogyasztó vonatkozásában a tájékoztatás tartalma is teljeskörűnek minősíthető.

A fellebbezésben foglaltakkal szemben **a tájékoztatás tartalma** (ha nem is szó szerint, de) felölelte a forint súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének törlesztőrészletekre gyakorolt hatását. Kitért nem csak a nemzeti fizetőeszköz leértékelődése, hanem a forint és a devizakamatok változásából eredő kockázatra is. Az árfolyamkockázati tájékoztató utalt arra, hogy a devizapiaci körülmények változása miatt az árfolyam is szinte állandóan változik (hol kisebb, hol nagyobb mértékben), s ez az árfolyamváltozás olyan kockázatot jelent, melyet (a mögötte álló ingadozásokat) nem lehet előre kiszámítani. E kiszámíthatatlanság pedig egyaránt értendő a változás irányára és annak nagyságára, s arra, hogy a változás a szerződés léte alatt valós kockázatot jelent, szükségszerűen be is következik.

A tájékoztatás - az EUB ítéleteinek felperesek fellebbezésében felhívott szempontjai fényében is - világosan elmagyarázza annak következményét, hogy a devizában vállalt kötelezettség a fogyasztó forintban képződő jövedelmére figyelemmel az árfolyamváltozás és a devizakamatok változása miatt milyen gazdasági következményekkel járhat. Részletesen elmagyarázta, hogy a jövedelmüket forintban megszerző felperesek részére a devizában történő kötelezettségvállalás miért és milyen módon realizál kockázatot.

A táblázatos példa még azt is bemutatja, hogy az abban megjelenített kamatemelkedés és 20%-os forintgyengülés együttes hatása milyen mértékű törlesztőrészlet emelkedéshez vezet, s azt is, hogy e feltételek mellett az alapul vett forintkölcsönhöz képest a deviza milyen árfolyama mellett veszíti el a CHF alapú hitel a hiteldíjban mutatkozó előnyeit. A 2/2014. PJE határozat III/1. pontjának indoklásából következően az árfolyamkockázat várható alakulásának megjelölése nem elvárás, a konkrét tájékoztatásban megjelenített árfolyamgrafikonnak nem tulajdonítható a korábbi szöveges rész szerinti tájékoztatást lerontó hatás, mert azt is feltüntette az alperes, hogy a múltbéli adatokból a jövőre nézve nem vonható le következtetés. Ilyen hatás a diagrammoknak és a táblázatokban foglaltaknak sem tulajdonítható.

A fentiek szerint teljeskörű és egyértelmű tájékoztatással szemben az alpereseket terhelte az azt lerontó - az árfolyamkockázat hiányára vagy korlátozott jellegére utaló - alperesi tájékoztatás megtörténtének igazolása. A felperesek ugyan hivatkoztak arra, hogy csak párezer forint összegű törlesztőrészlet-változással számoltak, ez azonban nyilatkozatukból megállapíthatóan nem az alperestől, hanem a saját teljesítési segédjüknek minősülő ingatlanközvetítőtől kapott információ volt (P.20.078/2017/7. szám alatti jegyzőkönyv 2. oldal utolsó előtti és utolsó bekezdés).

A külön okiratba foglalt árfolyamkockázati tájékoztatás **már a kölcsön igénylésével egyidőben hónapokkal a kölcsönszerződés aláírása előtt aláírásra került**, így alappal nem hivatkozhatnak arra a felperesek, hogy e kötelezettségét az alperes nem kellő időben teljesítette.

Az I. r. felperes nyilatkozatából következően („azzal adták át, hogy olvassuk el”) iratellenesen hivatkoztak arra is a felperesek, hogy a külön okiratba foglalt tájékoztatót megfelelő áttanulmányozásra nem kapták meg. (P.20.078/2017/7. szám alatti jegyzőkönyv 2. oldal utolsó bekezdés). Az I. r. felperes maga nyilatkozott akként, hogy az írásbeli tájékoztatást az árfolyamkockázattal kapcsolatosan elolvasta, s bár nem igazán értették arra vonatkozóan kérdéseik nem voltak és magyarázatot sem kaptak. Amennyiben ez meg is felel a valóságnak, úgy a 6/2013. PJE határozat III. pontja 3. pontjában foglaltaknak megfelelően nem értékelhető az adós tévedéseként, ha arra hivatkozik, hogy nem olvasta el a szerződést, illetve a tájékoztatást, illetve átolvasta ugyan, de annak egyes rendelkezéseit nem értette meg. Egy kölcsönnevőtől minimálisan elvárható ugyanis, hogy a szerződést alaposan áttanulmányozza és szükség esetén az egyes általa nem érthető rendelkezésekről tájékoztatást kérjen. Ennek elmulasztása a Ptk. 4.§ (4) bekezdése alapján a kölcsönnevő terhére esik.

IV.

A teljesség kedvéért jegyzi meg az ítéltábla, hogy amiatt sem volt teljesíthető a fellebbezés, mert a bírói gyakorlat értelmében amennyiben az adós felperes a devizaalapú kölcsönszerződés érvénytelensége jogkövetkezményeinek levonására irányuló keresetét elutasító ítélet megváltoztatására irányuló kérelmében csak az érvénytelenség megállapítását kéri [DH2 törvény 37.§ (1) bekezdés], úgy az elsőfokú bíróság ítélete – a fellebbezés indokainak érdemi vizsgálata nélkül – helybenhagyható. (BDT 2020.4246, Kúria Gfv.VII.30.169/2019/4.)

* * *

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Külön fellebbezés hiányában az ítéltábla nem érintette az elsőfokú ítélet alapján a felperesek által az alperes javára fizetendő perköltség mértékét. A Pp. 253.§ (3) bekezdése értelmében azonban az ítéltábla a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték megfizetéséről. Az ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a pertárgyérték a felperesek által megjelölt 12.298.166,-Ft-nak felel meg. A bírói gyakorlat szerint a devizaalapú kölcsönszerződések érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti perekben előterjesztett érvénytelenségi kereset tisztán marasztalási jellegű, a pertárgyérték meghatározásánál – amennyiben a felperes javára mutatkozik többlet – a marasztalási kereset fejezi ki a kereset tartalmát, s nem a szerződéses érték (vagy az elszámolás szerinti tartozás összege). E logikának megfelelően – amennyiben ugyan az alperes javára mutatkozik különbözet, de a felperesek keresete az alperes által az elszámolásban kimutatott tartozásnál kisebb összegű tartozás meghatározására irányul -, úgy a pertárgyérték is a különbözeti összeg, a konkrét esetben $(17.278.166 - 12.298.166 =)$ 4.980.000,-Ft. Erre tekintettel ezen kisebb pertárgyérték alapulvételével határozta meg az ítéltábla az illetéktörvény 42.§ (1) bekezdése a) pontja alapján a feljegyzett kereseti illeték helyes mértékét.

Az alaptalanul fellebbező felperesek a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeiket maguk viselik, ugyanakkor kötelesek megtéríteni az alperes másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségét, mely az alperest képviselő ügyvéd 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, 3.§ (5) bekezdése alapján a fellebbezési perérték után számított és a 4/A. § alapján áfával növelt ügyvédi munkadíjából áll.

A felperesek személyes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az ítéltábla a felpereseket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és 15.§ (1) és (3) bekezdése alapján kötelezte.

Győr, 2020. november 11.

Dr. Szalai György sk.

Dr. Mészáros Zsolt sk.

Dr. Ferenczy Tamás sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró